

Bohoslužba na svätodušný pondelok – 06.06.2022

Cirkev – dielo Ducha svätého

Piesne: 208 438 441 444

Suma evanjelia: Jn 3,5-8

Ježiš odpovedal: „Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch. Nečuduj sa, že som ti povedal: ‚Musíte sa znova narodiť.‘ Vietor veje, kam chce; počuješ jeho hlas, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide. Tak je to s každým, kto sa narodil z Ducha.“

Lekcia: Sk 2,22-41

²² Muži Izraela, počujte tieto slová: Ježiša Nazaretského Boh medzi vami potvrdil mocnými činmi, divmi a znameniami, ktoré uprostred vás, ako sami viete, vykonal Boh skrze neho. ²³ A tohto muža, vydaného na základe určeného Božieho zámeru a predvídania, ste rukou zločincov pribili na kríž a zabili. ²⁴ Boh ho však vzkriesil a zbavil múk smrti, lebo ho nemohla držať vo svojej moci. ²⁵ Dávid o ňom totiž hovorí: Pána som videl ustavične pred sebou, pretože je po mojej pravici, aby som nezakolísal. ²⁶ Preto sa potešilo moje srdce a môj jazyk zaplesal, ešte aj moje telo bude odpočívať v nádeji, ²⁷ lebo nenecháš moju dušu v podsvetí a nedopustíš, aby tvoj svätý videl porušenie. ²⁸ Dal si mi spoznať cesty života a naplníš ma radosťou pred svojou tvárou. ²⁹ Muži, bratia! Smiem vám smelo povedať aj toto: Patriarcha Dávid zomrel a bol pochovaný; jeho hrob sa až do dnešného dňa nachádza u nás. ³⁰ Keďže bol prorokom a vedel, že Boh sa mu prisahou zaviazal, že posadí na jeho trón potomka z jeho bedier, ³¹ videl dopredu a Kristovo vzkriesenie ohlásil výrokom: Ani nebol ponechaný napospas podsvetiu, ani jeho telo nevidelo porušenie. ³² Tohto Ježiša Boh vzkriesil a svedkami toho sme my všetci. ³³ Bol vyvýšený Božou pravicom a prijal od Otca prisľúbeného Ducha Svätého, vylial ho a vy to teraz vidíte a počujete. ³⁴ Ved' Dávid nevstúpil na nebesia, a predsa sám hovorí: Pán povedal môjmu Pánovi: Sed' po mojej pravici, ³⁵ kým nepoložím tvojich nepriateľov za podnožku tvojim nohám. ³⁶ Nech teda celý dom Izraela s istotou vie, že Boh toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, urobil Pánom aj Mesiášom.“

³⁷ Keď to počuli, boli zasiahnutí v srdci a oslovili Petra a ostatných apoštolov: „Muži, bratia, čo máme robiť?“ ³⁸ Peter im povedal: „Kajajte sa a každý z vás nech sa nechá pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. ³⁹ Ved' tento prisľub patrí vám a vašim deťom, ako aj všetkým vzdialeným, ktorých si povolá Pán, náš Boh.“ ⁴⁰ A ešte mnohými inými slovami ich zaprisahával a napomínal: „Zachráňte sa z tohto zvráteného pokolenia!“ ⁴¹ Tí, čo prijali jeho slovo, boli pokrstení a v ten deň sa pridalo k nim asi tritisíc duší. ⁴² Neustále sa venovali učeniu apoštolov, bratskému spoločenstvu, lámaniu chleba a modlitbám. A Pán deň čo deň pridával k ich spoločenstvu tých, ktorí mali byť spasení.

Modlime sa:

Milý náš Otče nebeský, ďakujeme, že aspoň vo večerných hodinách sa ešte môžeme stíšiť pred Tebou, aby sme si pripomenuli v súvislosti dnešného sviatku, aký si mocný, ako mocne vieš pôsobiť i tam, kde s tým ani nepočítame. Chválime Tvoje meno, pretože nás vytrvalo miluješ a konáš pre naše dobro aj vtedy, keď sa

nám to nezdá. A ďakujeme, že to je najväčšie dobro, čo si nám pripravil, že si nás nenechal v zatratení, ale si poslal svojho Syna, Ježiša Krista pre našu spásu, zaslal si Ducha svätého, aby Jeho pôsobením sa Tvoji spojili v cirkev, v malé stádočko, ktoré však má Pastiera - víťaza nad smrťou. Ďakujeme, že dodnes je viera z počutia a preto prosíme o zvestovanie evanjelia v moci ducha svätého, aby nie ľudské chabé slová, ale Tvoje slovo v moci Ducha svätého pôsobilo a získavalo pre Tvoje kráľovstvo čím viacej ľudí, ktorí vyznajú, že Ťa potrebujú a bez Teba niet pre nich života.

Prosíme, daj aj nám teraz počúvať Tvoje slovo s ochotou pochopiť, prijať, prispôbiť sa jeho vedeniu. Nech nás Tvoja zvesť zasiahne, vedie k zmene, obnove zmýšľania, konania a smerovania. Prosíme, Duchom svojim nás naplň a posväť. *Amen.*

*„Keď to počuli, boli zasiahnutí v srdci a oslovili Petra a ostatných apoštolov:
„Muži, bratia, čo máme robiť?“ Peter im povedal: „Kajajte sa a každý z vás nech sa nechá pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha.“ – Sk 2,37-38*

Milí Bratia a milé Sestry!

Dnešný deň je nielen sviatkom zaslania Ducha svätého, ale aj sviatkom diela Ducha svätého, totiž **zrodenia sa cirkvi** Jeho pôsobením. V Jeruzaleme sa vtedy na Turíce zhromaždil veľký dav ľudí – boli to Židia nielen z Judska, ale aj z okolitých diaspór, ktorí hovorili už jazykom národov, medzi ktorými žili, ale poznali svoj pôvod, a držali sa tradícií. Preto sa vydali na púť, aby v tento deň, ktorý bol ďakovným dňom po žatve, prišli do Jeruzalema a tak vyjadrili svoju spolupatričnosť s Izraelom – a možno v tom bolo aj viac, ako len zachovanie sa podľa starých tradícií...

Určite ich však zaskočili udalosti, ktorých sa stali svedkami. Nebudem spomínať okolnosti, za ktorých dar Ducha svätého prijali apoštoli, len tú základnú skúsenosť, že *každý ich počul hovoriť o Božích skutkoch vo svojej reči, v ktorej sa narodil* a ktorej rozumel. A v tomto prípade je dobré, že mnohí z nich nielen počuli, ale aj **spozorneli, pochopili** výnimočnosť týchto vecí a to ich viedlo k akejsi reflexii.

Bratia a Sestry, mohli by sme povedať, že toto bola **prvá evanjelizácia** novozákonnej doby. **Prvá** taká verejná príležitosť, kedy sa učeníci Ježiša Krista **verejne vyjadrili**, čiže vydali svedectvo o tom, kto On je. Pri počúvaní toho Duch svätý tak pôsobil svojou mocou v srdciach poslucháčov, že oni **nielen** počuli, **nielen** pochopili zvestované slovo, **ale** sa ich to hlboko **dotklo** – *boli zasiahnutí (bodnutí) v srdci* – pretože sa ich to **dotklo bytostne**. I keď slová apoštola Petra neboli žiadnym hladkaním alebo pochválením, ba naopak. Boli to **tvrdé slová**, v nich **aj obvinenie**: *„Boh toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, urobil Pánom aj Mesiášom.“*

Pod mocou Ducha však pre nich **nepadol dôraz** na obvinenie *„ktorého ste vy ukrižovali“* v tom zmysle, že by si to boli vyprosili. Veď v skutočnosti to neboli oni,

kto vykonal Ježišovu popravu. Neurazili sa, neodmietali túto vinu a ani sa nepokúsili vyhnúť sa jej trebárs otvorením akejsi inej témy... Pre nich **padol dôraz** na to, že Ježiš je **Pán a Mesiáš**. Pred Neho sa človek môže postaviť **len** v pokore a s kajúcim srdcom. Pochopili, že **aj ich viny** Ho dostali na kríž, **aj pre nich** zomrel. Aspoň to dotknutie, bodnutie ich srdca je vyjadrením toho, že ich tento fakt **ranil a núti hľadať** východisko, ako ďalej? Nemôžu zostať ľahostajní alebo tak, ako keby sa nič nebolo udialo. Treba niečo konať, ale **ako a čo?**

A preto sa pýtajú: „*Muži, bratia, čo máme robiť?*“ Totiž keď sa človek pozrie **do zrkadla slova Božieho**, tak to, čo tam vidí, ako sa tam sám vidí, to ho vedie k hľadaniu odpovede na to, **ako** ďalej, **čo** teraz robiť, **ako** to riešiť, **ako** sa zachovať? Toto dotknutie sa **nedá** docieľiť ľudskou snahou, chcením, dohováraním; ono sa deje práve pôsobením a **mocou Ducha svätého**. Následne On môže obnoviť srdce, dať životu nový začiatok. Odpoveď, ktorú im dal Peter, bola teda výzvou k prijatiu a nasledovaniu Ježiša Krista.

„*Kajajte sa a každý z vás nech sa nechá pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha.*“ Znelo to odvážne, ale ako žeby nie, však **išlo o život**, o duchovnú obnovu, o znovuzrodenie týchto Duchom Božím dotknutých ľudí. *Kajajte sa* – vyznajte svoje hriechy, oľutujte ich, odvráťte sa od nich a obráťte sa k Ježišovi Kristovi. Peter ich volá **k obráteniu**, teda k zmene smeru, ktorý ich život mal. **Odvrátiť sa, zaprieť a odmietnuť** to, z čoho ich Duch svätý usvedčil a **obrátiť sa smerom**, ktorý je im daný v Kristovi. Dodnes sa takto odohráva obrátenie, duchovné obnovenie človeka, keď **sa rozhodne** pre Ježiša Krista, ktorý **sa už skôr rozhodol** pre neho. A táto zmena je viditeľná a jednoznačná, nedá sa zatajiť.

Každý z vás nech sa nechá pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov – hovorí Peter. Totiž dať sa pokrstiť – to bolo **vyznanie** oddanosti sa k tejto zmene, k novému smerovaniu života, oddanosti k nasledovaniu Pána Ježiša Krista. Bolo to vyznanie a zaviazanie sa pri Ňom, keď získali aj uistenie o odpustení svojich hriechov – teda, že čo bolo, je už pre Jeho lásku vyriešené, uzavreté, definitívne za nimi; teraz sa začalo niečo nové.

Dostanete dar Svätého Ducha – hovorí apoštol Peter. Je to zaslúbenie o tom, že ten, **kto prijal Krista** do svojho srdca, s **Ním prijal aj Ducha svätého**, lebo Duch svätý velebí Jeho a je od Neho neoddeliteľný.

Mať Ducha svätého – to je **túžba mnohých**. Ale s akým úmyslom? Za týmto želaním **je často túžba** po akejsi schopnosti, moci, istote alebo po vedení, ktorými by človek stále disponoval – ale **bez odovzdanosti**, bez pokory a poslušnosti Pánovi Ježišovi. Avšak také niečo **je márnym želaním** – Duch svätý nie je žiadny tajný zdroj sily a moci a mýli sa, kto si myslí, že touto mocou môže voľne nakladať. Totiž Duch svätý nie je žiadna neosobná sila: **On je Boh**, je tretia osoba svätej Trojice. Duch svätý je **prítomný skrze Ježiša Krista**, resp. Ježiš Kristus skrze Ducha svätého.

Bratia a Sestry, počuli sme, že Petrove slová nezostali bez reakcie; mnohí potvrdili vtedy svoju vieru aj krstom. Bo to **iba začiatok**. Naša kapitola končí vetou:

„A Pán deň čo deň pridával k ich spoločenstvu tých, ktorí mali byť spasení.“ Takto sa mohutne rozrastala cirkev. Ako vo viere, tak aj v počte – ale ani jedno nebolo výsledkom ľudského úsilia. Tu je dobré si uvedomiť, že **cirkev nemôžeme vnímať** ako akési spoločenské združenie, ktoré je riadené a funguje podľa nejakých pravidiel za nejakým účelom. Totiž cirkev sa nezrodila z ľudského rozhodnutia, ale pôsobením Ducha svätého – a On do nej zoskupuje tých, v ktorých sa zrodila živá viera.

Čiže aj evanjelista Lukáš, autor knihy Skutkov apoštolských hľadá na týchto nových pokrstených, ktorí sa pridávajú k jeruzalemskej cirkvi, ako na tých, „**čo majú byť spasení**“. Teda viera v Ježiša Krista ich spája s ostatnými veriacimi, ktorí tým že uverili, prijali zaslúbenie spasenia. Neboli to ľudia len pre navýšenie počtu členov, ale ľudia, **ktorých život prešiel úplnou obnovou** a boli Duchom svätým **znovuzrodení**. Takto sa rodila a rozrastala prvotná cirkev – a je tomu tak i dodnes.

Bratia a Sestry, preto, ak nám záleží na cirkvi vôbec, aj na našej cirkvi, tak by sme mali **túžiť** po takomto pôsobení a prosieť o takéto pôsobenie Ducha svätého. Nie je riešením vymýšľať všelijaké stratégie alebo spôsoby, ako získať ľudí – to len degraduje cirkev na úroveň spoločenských organizácií so všetkým, čo k tomu patrí. Ale našou možnosťou aj prirodzenou povinnosťou je **modliť sa a prosieť**, aby Duch svätý pôsobil a konal v srdciach ľudí, ktorí sa dostanú, dostávajú do kontaktu so slovom Božím. A v neposlednom rade **modliť sa za seba**, aby aj v tých, ktorí žijú, ktorí žijeme v cirkvi, konal Duch Ježiša Krista; aby viedol ich, viedol nás v novom živote s Ním. Lebo obnova každého spoločenstva má začiatok v obnove jeho jednotlivých členov. **Prosme** preto o zvestovanie živého slova, o Jeho pôsobenie v nás a medzi nami. **Prosme** o mocnú prítomnosť Ducha svätého všade, kde zvestujú zmŕtvychvstalého Pána Ježiša, aby bolo jasné, že je to zvesť o spasení pre Jeho vykupiteľské dielo.

Nech nám dá Pán, aby sme aj my sami mohli stáť na tomto základe viery, veď „v nikom inom niet spásy, lebo pod nebom niet iného mena, daného ľudom, v ktorom by sme mali byť spasení.“ (Sk 4,12) Nech nám dá, aby sme vedeli, že **zaslúbenie o spasení je to najviac**, čo dostať môžeme, a **zároveň to minimum**, bez čoho naša viera nemá zmysel. Veď „Ak iba v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najbiednejší zo všetkých ľudí...“ (1K 15,19) Ale keď sa naša viera zakladá na Kristovom diele spásy, tak môže naplniť svoje poslanie, môže svedčiť o tom, že Pán Ježiš je aj dnes tak isto mocný a má moc obnoviť, premeniť ľudské srdcia a životy aj dnes. K takému životu v živej viere a obecenstve s Ním nás Pán Ježiš pozýva; kiežby sa takto dotkol i našich srdcí!
Amen

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, ďakujeme za cirkev, za spoločenstvo veriacich, - napriek tomu, že vidíme mnoho jej nemocí a nedostatkov. Ďakujeme, že si nás povzbudil, aby sme Ti tieto zistenia prinášali na modlitbách a tak Ťa prosíme, zmiluj sa nad nami! Zmiluj sa nad kresťanmi na tomto svete, aj v našej krajine – veď sme ako tí

zhromaždení v Jeruzaleme: potrebujeme, aby si sa nás svojím Duchom dotkol, aby si nás v srdci bodol, že by sme uzreli a pochopili svoju biedu a hľadali pokánie a obnovu srdca.

Ďakujeme, že Duch svätý má moc aj nás obnoviť, znovuzrodiť, obdariť novým videním, cieľom, nadchnutím pre život s Tebou. Prosíme Ťa o to. Aj pre seba, aj pre našich milých, pre naše zborové spoločenstvo i celú cirkev. Veď naším poslaním by malo byť, aby sme boli svetlom, svedectvom o Tebe v tomto svete. Ty vieš, ako veľmi v tom zlyhávame, maskujeme svoje nedostatky, preberáme rôzne spôsoby, ako ich preklenúť. Ale jedine Ty máš moc nás z toho dostať, aby sme Tebe odovzdaným a obnoveným životom vyznávali, že Ty si naša radosť, naša skala prepevná. Prosíme, obdar nás k tomu Duchom pokánia a Duchom potešenia. A zachovaj nás vo svojej milosti. *Amen*